

Ipsos Strategic Marketing

Izveštaj

STAV GRAĐANA SRBIJE PREMA SMRTNOJ KAZNI

Pripremljeno za: Udruženje građana "Srbija protiv smrtne kazne"

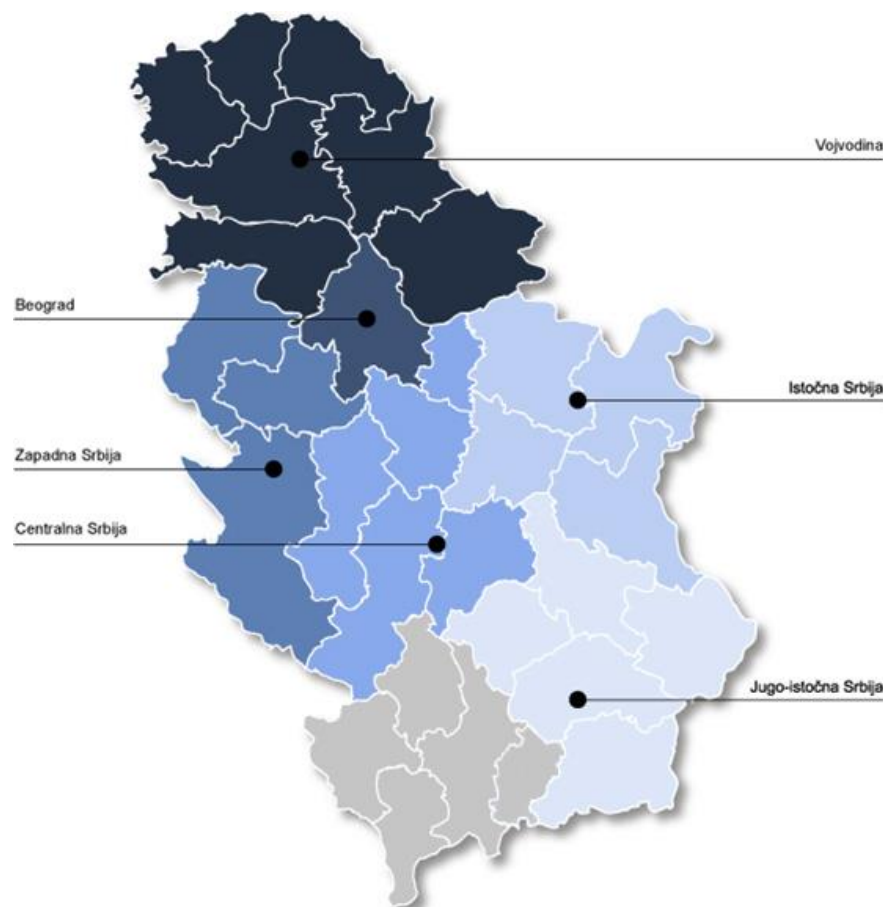
Septembar 2014

SADRŽAJ

Metodologija	3
Glavni nalazi	4
Kako čitati tabele	5
Rezultati	7

METODOLOGIJA

- “Face-to-face” istraživanje javnog mnjenja (omnibus)
- Nacionalni reprezentativni uzorak
 - Srbija
 - Starost ispitanika: 18+
 - Gradska i vangradska naselja
- Tip uzorka: Troetapni slučajan reprezentativni stratifikovani uzorak
 - Jedinica prve etape: Teritorija biračkih mesta
 - Jedinica druge etape: Domaćinstva (slučajnim korakom)
 - Jedinica treće etape: Ispitanici u okviru domaćinstva (Kish tablice)
- Realizovani uzorak: 1000 ispitanika
- Teren: 19. – 25. septembar 2014.

GLAVNI NALAZI

Nešto više od polovine punoletnih građana Srbije trenutno podržava uvođenje smrtne kazne u srpsko zakonodavstvo (54%), dok je podjednak broj neodlučnih (23%) kao i onih koji se protive njenom uvođenju (23%).

- U odnosu na prošli talas istraživanja došlo je do promena kako u broju građana koji zastupaju stavove za i protiv smrtne kazne, tako i u intenzitetu tih stavova: značajno je veći broj građana koji odlučno podržavaju ovu vrstu sankcije (sa 19% u septembru 2013. na 28% u septembru ove godine) dok se broj građana sa blažim podržavajućim stavom nije značajno menjao između dva talasa (sa 24% na 26%).
- Istovremeno, zabeleženo je znatno manje građana koji se protive uvođenju smrtne kazne, te je umesto četvrtine građana trenutno tek svaki deseti građanin odlučno protiv (11%), a manje je i onih koji su više protiv smrtne kazne nego za (12% u septembru 2014. u odnosu na 16% prošle godine).
- Broj neodlučnih građana nije značajno promenjen (23%) u odnosu na prošli talas (19%).

U ovom talasu istraživanja zabeležene su interesante razlike u stavovima prema smrtnoj kazni u zavisnosti od različitih socio – demografskih karakteristika stanovništva.

- Tako bi građani starosti 65 godina i više značajno češće u odnosu na ostatak populacije odlučno podržali uvođenje smrtne kazne (36%), kao i građani sa završenim osnovnim i nižim obrazovanjem (37%). Takođe, u ovom talasu među građanima Vojvodine ima znatno više onih koji odlučno podržavaju uvođenje smrtne kazne u Srbiji (35%) u odnosu na građane Beograda (24%) i Centralne Srbije (26%). Ne iznenađuje podatak da je baš u Vojvodini došlo do znatnog porasta podržavanja smrtne kazne: mesec dana pre sprovođenja ovog istraživanja na teritoriji Vojvodine se dogodilo teško krivično delo silovanja i ubistva maloletnog deteta, posle čega su se u medijima i javnosti mogli čuti različiti podržavajući stavovi prema smrtnoj kazni. Sa druge strane, na teritoriji Beograda je zabeleženo najviše građana koji se odlučno protive uvođenju smrtne kazne (19%), kao i među građanima koji imaju završeno visoko obrazovanje (22%).
- Kada je političko opredeljenje u pitanju, najviše građana koji se odlučno protive smrtnoj kazni je među glasačima DS-a, NDS-a i LDP-a, a najmanje ih je među glasačima SNS-a.

U ovom istraživanju zabeleženo je najviše podržavajućih i najmanje nepodržavajućih stavova prema smrtnoj kazni u odnosu na period od 2007. godine.

- Prvi put od 2007. godine većina građana Srbije podržava uvođenje smrtne kazne u srpsko zakonodavstvo (54%). Dok je 2007. godine to činila približno jedna trećina građana, 2008. se taj broj povećao na blizu 40% i stagnirao sve do marta 2013-te kada je iznosio 45%, da bi u ovom trenutku svaki drugi građanin podržavao uvođenje smrtne kazne.
- Istovremeno, u odnosu na martu 2007 kada se 42% građana protivilo uvođenju smrtne kazne, danas je tih građana skoro dvostruko manje - 23%.

KAKO ČITATI TABELE

Obrazovanje-poslednja ZAVRŠENA škola:

	Total	Pol		Tip naselja	
		Muški	Ženski	Grad	Drugo
N	1198	599	599	704	494
sig		0.00		0.00	
Bez škole	1.8	2	2	1	2
1 do 7 razreda osnovne škole	5.1	4	6	3	8
Osnovna škola (svih 8 razreda)	19.4	17	22	14	27
Jednogodišnja ili dvogodišnja stručna škola	1.3	1	2	1	1
Trogodišnja stručna škola za zanimanja	11.8	15	9	10	14
Četverogodišnja stručna škola za zanimanja	40.4	41	39	44	35
Gimnazija	4.6	4	6	6	3
Viša škola, prvi stepen fakulteta	6.3	8	5	7	5
Fakultet, akademija, visoka škola	8.8	8	10	12	4
Magistratura	0.3	0	0	1	
Doktorat	0.2	0		0	0
Total		100%			

- Naslov govori o varijabli čije su relativne frekvence date u tabeli.
- U prvoj koloni **Total** su dati procenti za svaku kategoriju tabelirane varijable.
- Svaka sledeća **kolona** predstavlja procenete date varijable u okviru neke subpopulacije.
- Red označen sa **N** označava veličinu baze, tj. kolika je veličina (pod)uzorka na kome su izračunati procenti.
- Red sa oznakom **sig**, predstavlja značajnost Hi-kvadrat statistika posmatrane varijable i varijable iz kolona. Ako je hi-kvadrat značajan, značajnost je napisana belim slovima.
- Poslednji red table **100%** govori o tome da se sve vrednosti u svakoj od kolona sabiraju do 100, tj. da su dati kolonski procenti.

Iznad proseka			Ne odstupa	Ispod proseka		
0.01	0.05	0.10		0.10	0.05	0.01

Ćelije table su ofarbane u plavo, tj. crveno, ako je vrednost u njima značajno iznad, tj. ispod proseka. Koriste se dve nijanse plave, odnosno crvene boje, za dva nivoa značajnosti: svetlija nijansa za odstupanja značajna na nivou 0.05, a tamnije nijanse plave i crvene za nivo značajnosti od 0.01.

Primer tumačenja podatka iz table (strukture obrazovanja):

- Značajnost hi-kvadrata (značajnost oba hi-kvadrat statistika je manja od 0.01) nam govori da je distribucija obrazovanja po polu tj. po tipu naselja značajno drugačija.
- Kada se pogledaju ćelije table onda se vidi da ima značajno više muškaraca sa trogodišnjom stručnom školom za zanimanja na nivou značajnosti 0.05 (u celom uzorku ispitanika sa ovim tipom obrazovanja ima 11.8%, a među muškarcima 15%). Takođe, žena sa ovom vrstom škole ima značajno manje (na nivou 0.05) 9%.
- Ispitanika sa fakultetom, akademijom, visokom školom u gradu ima značajno (nivo 0.01) više nego u celoj populaciji tj. 12%, kao što ih u negradskoj sredini ima značajno manje (isti nivo značajnosti od 0.01) tj. 4%.

Na skali od 1 do 5 ocenite opšte stanje u zemlji

	Total	Pol	
		Muški	Ženski
N	1013	500	513
sig		0.13	
ocena 1	23.1	23	23
ocena 2	35.3	37	34
Sum -	58.4	59	57
ocena 3	35.1	35	36
Sum +	4.9	5	4
ocena 4	3.9	4	4
ocena 5	1.0	1	1
Odbija da odgovori	0.5	1	0
Ne zna	1.0	0	2
Total	100%		
Mean	2.23	2.24	2.23

- Ako tabelirane varijabla predstavlja ocenu ispitanika na nekoj skali onda su dodata još 3 reda
- Red označen sa **Sum -** predstavlja sumu procenata na negativnim ocenama.
- Red označen sa **Sum +** predstavlja sumu procenata na pozitivnim ocenama.
- Ispod ocena nalaze se ostali nespecifični odgovori ispitanika.
- Red označen sa **Mean** predstavlja aritmetičku sredinu datih ocena.

Koje sve marke poznajete?

	Total	Tip naselja	
		Grad	Drugo
N	502	302	200
Brend C	97.8	98	98
Brend A	93.2	95	91
Brend D	39.1	41	36
Brend B	22.3	26	17
Brend E	22.1	19	27
Drugo	20.9	26	14
Ne znam ni jednu	0.2	0	

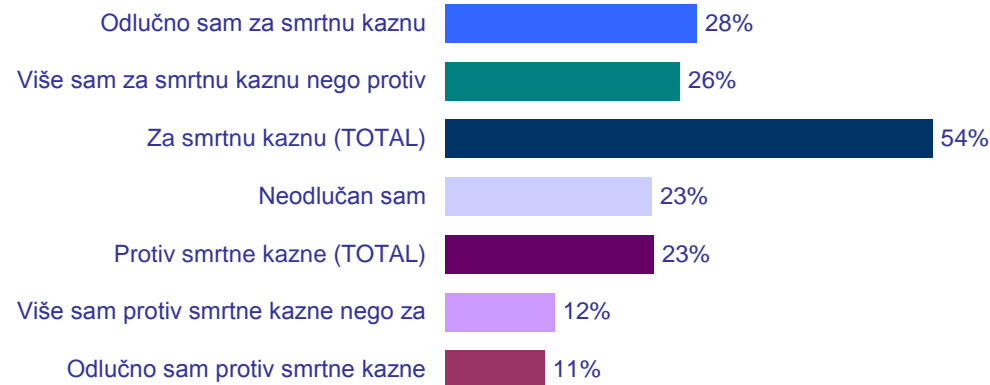
- Kada su u pitanju multipli odgovori (ispitanik je u mogućnosti da odgovori sa više validnih odgovora, modaliteta) podaci u ćelijama predstavljaju procenat (sub)populacije koja spominje, tj. odgovara potvrdno na dati modalitet.
- Primetite da nedostaje red 100% to je zato što se ovi procenti ne sabiraju do 100.

REZULTATI

Postoje razlicita mišljenja o tome treba li u našem zakonodavstvu da postoji smrtna kazna ili ne. Kakvo je Vaše licno mišljenje, da li ste Vi za ili protiv postojanja smrtne kazne? **Procentne vrednosti.**

Talas: Septembar 2014.

Baza: Ukupna populacija 18+

	Total	Pol		Starost					Obrazovanje			Za koga biste glasali na sledećim izborima?							Region			Tip naselja								
		Muški	Ženski	18-29	30-39	40-49	50-64	65+	Osnovno i niže	Srednje	Više i visoko	SNS	SPS	DSS, SRS, Dveri	DS, NDS, LDP	Neodlučni	Ne bi glasali	Ostalo	Odbija da odgovori	Beograd	Centralna Srbija	Vojvodina	Urban	Rural						
Broj ispitanika	1000	482	518	186	174	165	256	218	276	563	161	264	54	30	66	272	227	63	24	226	506	268	590	410						
Odlučno sam za smrtnu kaznu	27.9	29	27	21	21	27	31	36	37	25	22	30	40	16	21	21	33	28	45	24	26	35	25	32						
Više sam za smrtnu kaznu nego protiv	26.0	29	23	24	28	27	27	24	26	28	19	26	33	22	19	31	21	30	21	25	30	20	28	23						
Za smrtnu kaznu (TOTAL)	54.0	58	50	45	49	54	58	61	63	53	40	56	73	38	40	52	54	58	65	49	56	55	53	55						
Neodlučan sam	22.9	21	25	28	25	21	21	21	23	23	21	25	9	36	29	24	21	19	14	19	23	25	24	22						
Protiv smrtne kazne (TOTAL)	23.1	21	25	27	26	25	21	19	14	23	39	19	18	25	31	25	25	22	20	32	21	20	23	23						
Više sam protiv smrtne kazne nego za	12.1	11	13	14	14	11	11	11	9	12	17	12	5	12	6	15	12	14	10	15	12	9	12	13						
Odlučno sam protiv smrtne kazne	11.0	9	13	13	12	14	10	8	5	11	22	6	13	14	25	10	13	8	11	16	9	11	11	11						
Total												100%																		

Postoje razlicita mišljenja o tome treba li u našem zakonodavstvu da postoji smrtna kazna ili ne. Kakvo je Vaše licno mišljenje, da li ste Vi za ili protiv postojanja smrtne kazne? **Apsolutne vrednosti.**

Talas: Septembar 2014.

Baza: Ukupna populacija 18+

	Total	Pol		Starost					Obrazovanje			Za koga biste glasali na sledećim izborima?							Region			Tip naselja		
		Muški	Ženski	18-29	30-39	40-49	50-64	65+	Osnovno i niže	Srednje	Više, visoko	SNS	SPS	DSS, SRS, Dveri	DS, NDS, LDP	Neodlučni	Ne bi glasali	Ostalo	Odbija da odgovori	Beograd	Centralna Srbija	Vojvodina	Urban	Rural
Broj ispitanika	1000	482	518	186	174	165	256	218	276	563	161	264	54	30	66	272	227	63	24	226	506	268	590	410
Odlucno sam za smrtnu kaznu	279	140	139	40	36	44	80	79	103	141	35	79	22	5	14	57	74	18	11	54	131	95	150	129
Više sam za smrtnu kaznu nego protiv	260	141	120	45	49	45	69	53	71	159	30	69	18	7	13	83	48	19	5	57	151	52	165	95
Za smrtnu kaznu (TOTAL)	540	281	259	84	85	89	149	132	174	301	65	148	40	11	27	140	122	37	15	111	282	147	315	224
Neodlucan sam	229	101	128	52	44	35	53	45	63	131	34	66	5	11	19	64	49	12	3	43	118	67	140	90
Protiv smrtne kazne (TOTAL)	231	100	131	50	45	42	54	41	38	131	62	50	10	8	21	68	57	14	5	72	106	54	135	96
Više sam protiv smrtne kazne nego za	121	55	66	26	24	18	29	24	26	68	27	33	3	3	4	40	27	9	2	35	62	24	69	52
Odlucno sam protiv smrtne kazne	110	46	65	24	21	24	25	17	13	62	35	17	7	4	17	28	30	5	3	37	44	30	66	44

- POREĐENJE IZMEĐU TALASA-

Baza: Ukupna populacija 18+

Total	Talas									
	Mart 2007	April 2008	Oktober 2008	Decembar 2009	Decembar 2010	Decembar 2011	Septembar 2012	Mart 2013	Septembar 2013	Septembar 2014
N	1073	1070	1045	1039	1030	1041	1032	1006	1058	1000
Odlučno sam za smrtnu kaznu	17.6	20.3	22.5	20.4	19.1	18.8	21.1	20.3	18.8	27.9
Više sam za smrtnu kaznu nego protiv	15.3	18.1	16.9	18.0	21.3	19.3	17.9	24.9	24.5	26.0
Za smrtnu kaznu (TOTAL)	32.9	38.4	39.5	38.3	40.4	38.1	39.0	45.1	43.3	54.0
Neodlučan sam	20.6	20.5	15.6	18.4	21.7	18.8	23.0	21.2	18.9	22.9
Protiv smrtne kazne (TOTAL)	41.8	35.4	43.6	41.9	35.3	43.0	38.0	33.7	37.8	23.1
Više sam protiv smrtne kazne nego za	15.3	12.8	14.4	15.4	17.8	17.1	17.6	16.3	16.4	12.1
Odlučno sam protiv smrtne kazne	26.5	22.6	29.2	26.4	17.5	25.9	20.3	17.4	21.4	11.0
Ne zna-odbija	04.7	05.6	01.4	01.4	02.5	00.1	0	0	0	0
Total	100%									

Bojama su označene značajne promene u odnosu na prethodni talas.